

SUOMEN METSÄSÄÄTIÖ

Metsäbiotalouden arvoketjut maakunnissa

Kainuun metsäbiotalous

TAPIO

Kainuu elää edelleen metsästä ja puusta

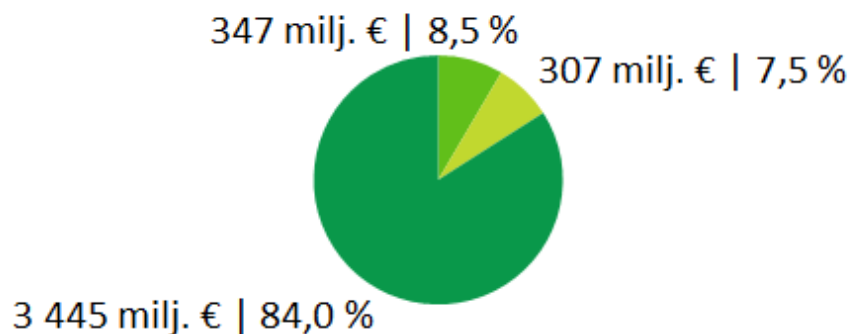
- Kainuussa metsäbiotaloudella on keskimääräistä huomattavasti tärkeämpi rooli maakunnan taloudessa. Metsäbiotalouden osuus maakunnan kokonaistuotoksesta oli Kainuussa vuonna 2018 8,46 %, eli noin 30 % maakuntien keskiarvoa 6,61 % korkeammalla. Arvonlisän osuus oli noin kaksi kertaa suurempi kuin maakunnissa keskimäärin, sama tilanne oli investoinneissa. Myös metsäbiotalouden työllisten osuus maakunnan työllisistä oli lähes kaksinkertainen maan keskiarvoon verrattuna.
- Maakunnan metsäbiotalous on maan kolmanneksi pienin. Kainuun metsäbiotalouden 0,347 mrd. euron tuotos vuonna 2018 oli reilu viidennes maakuntien keskimääräiseen tuotokseen 1,519 mrd. euroon verrattuna. Metsäbiotalouden arvonlisä ja investoinnit olivat hieman alle 40 % maakuntien keskiarvosta ja työllisten osuus hieman yli 40 % keskimääräisestä.
- Metsäbiotalouden vahvimmat toimialat ovat puunkorjuu ja keruutuotteet sekä metsänhoito. Massa- ja paperiteollisuutta ei Kainuussa nykyisin juuri ole.
- Metsäbiotalouden arvonlisän osuus maakunnan biotalouden arvonlisästä 60,7 % ja osuus biotalouden investoinneista 39,6 % olivat yli 1,5-kertaisia maakuntien keskiarvoon verrattuna. Myös osuus biotalouden tuotoksesta oli selvästi keskiarvon yläpuolella. Osuus työllisistä oli lähes kaksinkertainen maan keskiarvoon verrattuna.
- Metsäbiotalouden arvonlisä vuonna 2018 oli Kainuussa 54 % maakunnan metsäbiotalouden tuotoksesta, eli selvästi maakuntien keskiarvoa 33 % korkeampi ja korkein koko maassa. Metsäbiotalouden arvonlisästä yli 60 % tuli perinteisestä metsätaloudesta, eli metsänhoidosta sekä puunkorjuusta ja keruutuotteista.
- Kainuun metsäbiotalouden tuotos vuonna 2018 oli 16 % suurempi kuin vuonna 2011, eli kasvu oli lähes sama kuin maakunnissa keskimäärin. Metsäbiotalouden arvonlisä kasvoi 35 %, eli huomattavasti maan keskiarvoa 21 % enemmän. Työllisten määrä laski -3 % vuodesta 2011, kun lasku koko maassa oli keskimäärin -14 %. Investointien määrä taas laski -31 %, kun ne koko maassa kasvoivat keskimäärin 31 %.

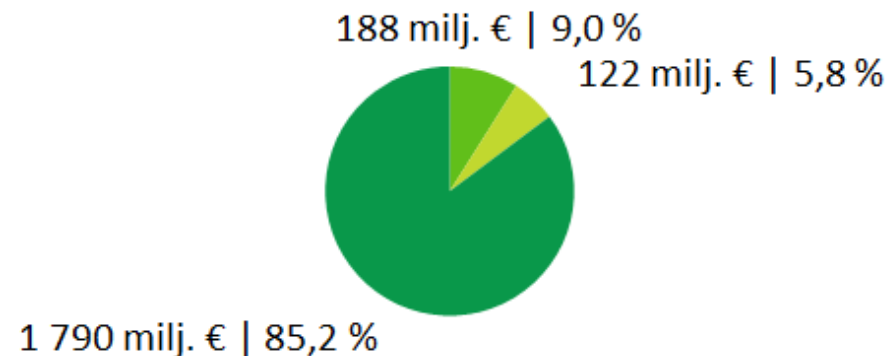
Metsäbiotalouden ja biotalouden merkitys 2018

Metsäbiotalouden ja muun biotalouden merkitys Kainuun aluetaloudessa 2018

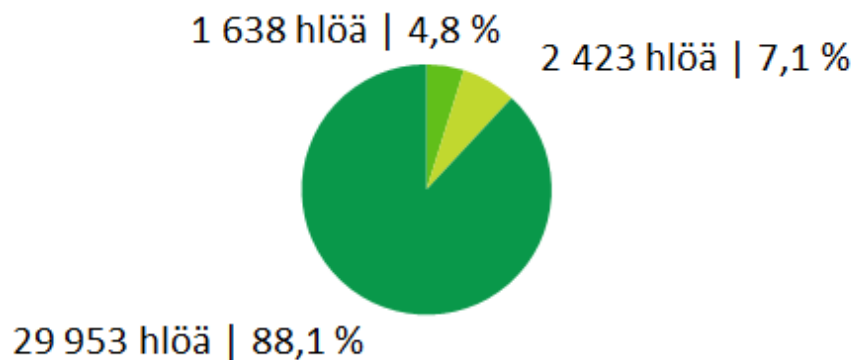
Osuus tuotoksesta

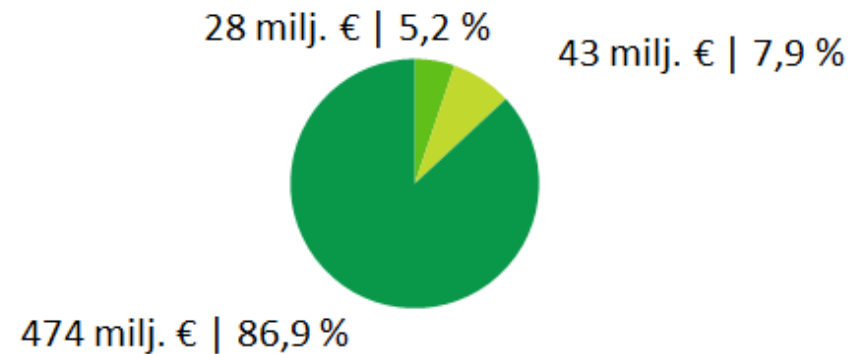
Osuus arvonlisästä

Osuus työllisyydestä

Osuus investoinneista

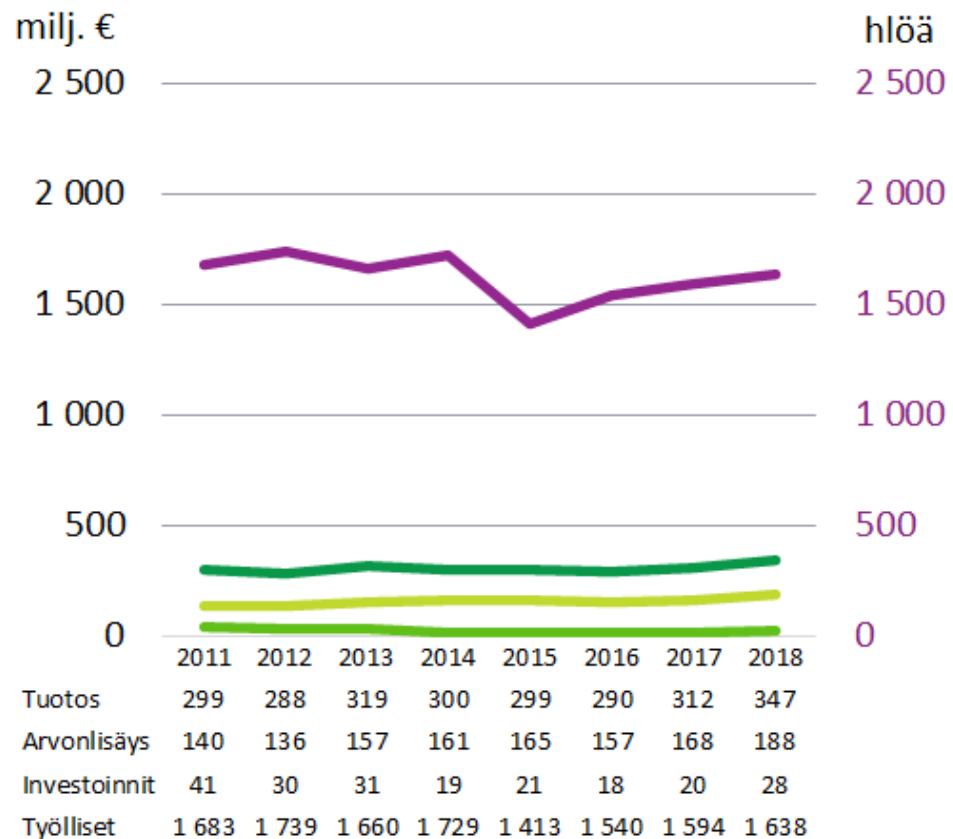
Kainuun metsäbiotalous 2018

		Kainuu	Maakunnat keskimäärin
Tuotos	Metsäbiotalous, milj. €	347	1 519
	Kaikki toimialat, milj. €	4 099	22 972
	Metsäbiotalouden osuus	8,5 %	6,6 %
Arvonlisäys	Metsäbiotalous, milj. €	188	502
	Kaikki toimialat, milj. €	2 101	10 609
	Metsäbiotalouden osuus	9,0 %	4,7 %
Investoinnit	Metsäbiotalous, milj. €	28	76
	Kaikki toimialat, milj. €	546	2 966
	Metsäbiotalouden osuus	5,2 %	2,6 %
Työllisyys	Metsäbiotalous, hlöä	1 638	3 700
	Kaikki toimialat, hlöä	34 014	138 147
	Metsäbiotalouden osuus	4,8 %	2,7 %

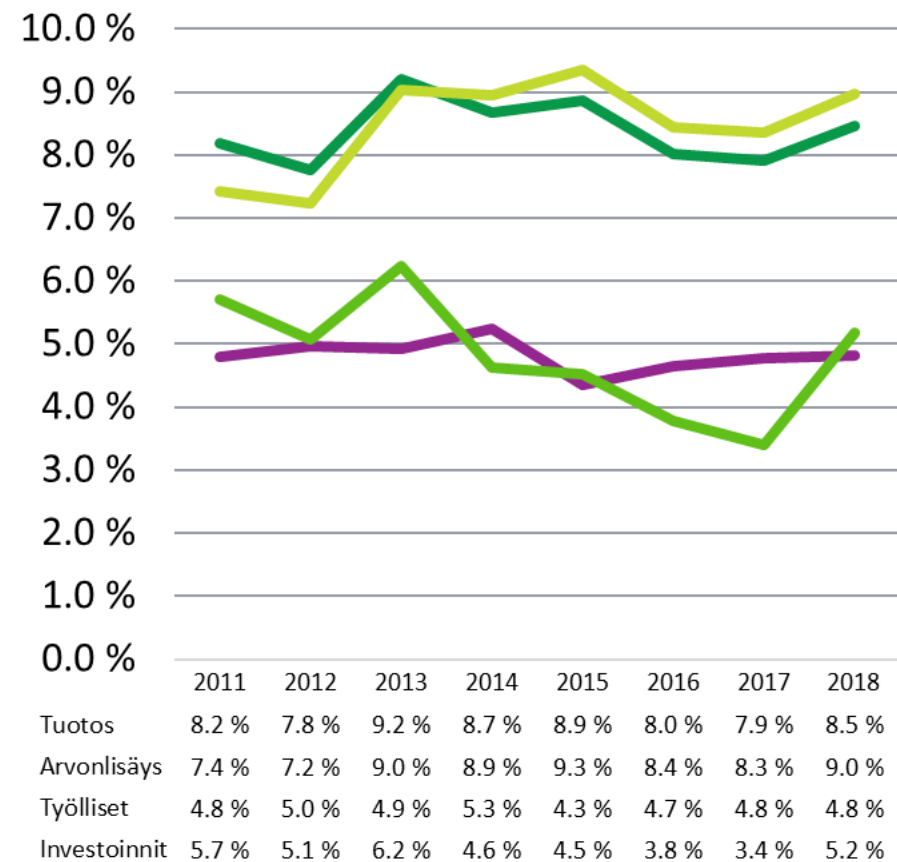

Metsäbiotalous Kainuu 2011-2018

Taloudellinen merkitys ja osuus aluetaloudesta

Lähde: Tilastokeskus

Lähde: Tilastokeskus

■ Tuotos
 ■ Arvonlisäys
 ■ Investoinnit
 ■ Työlliset

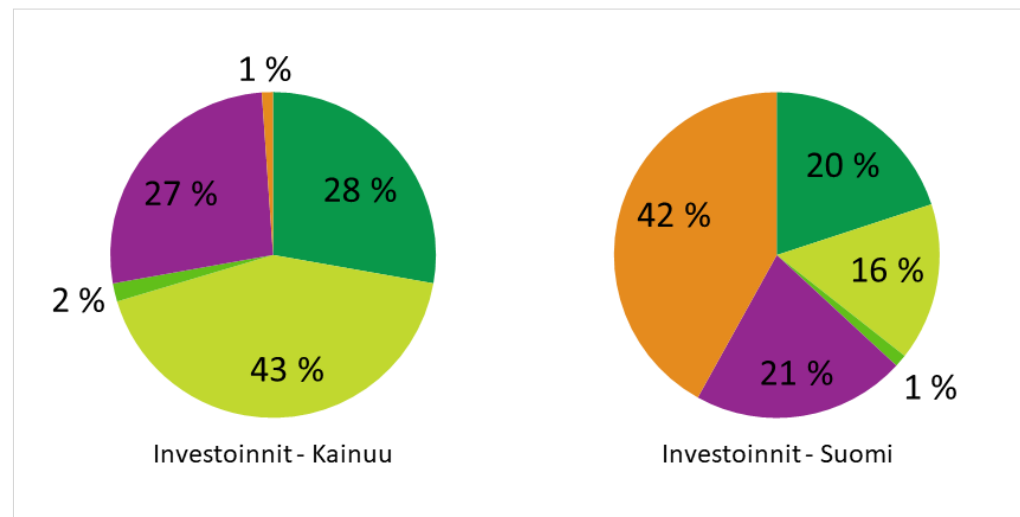
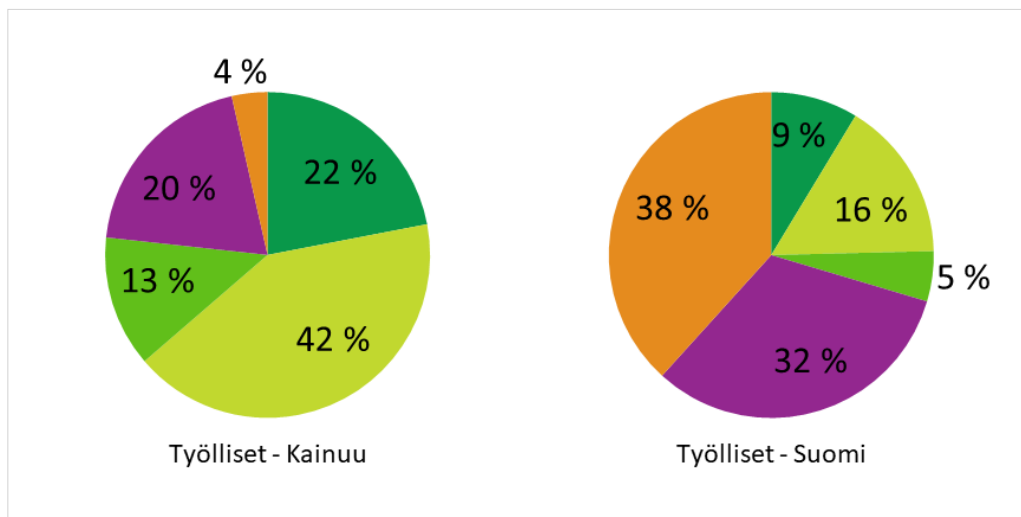
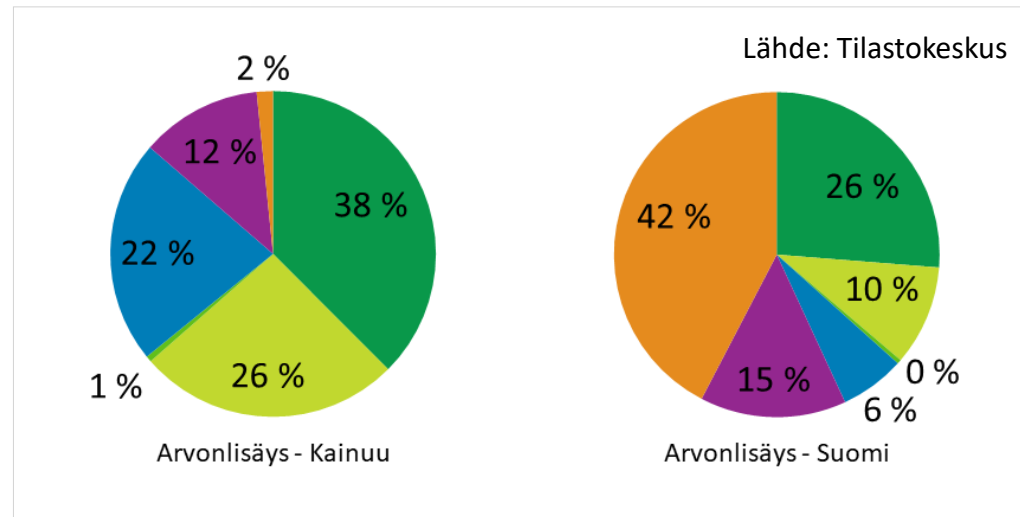
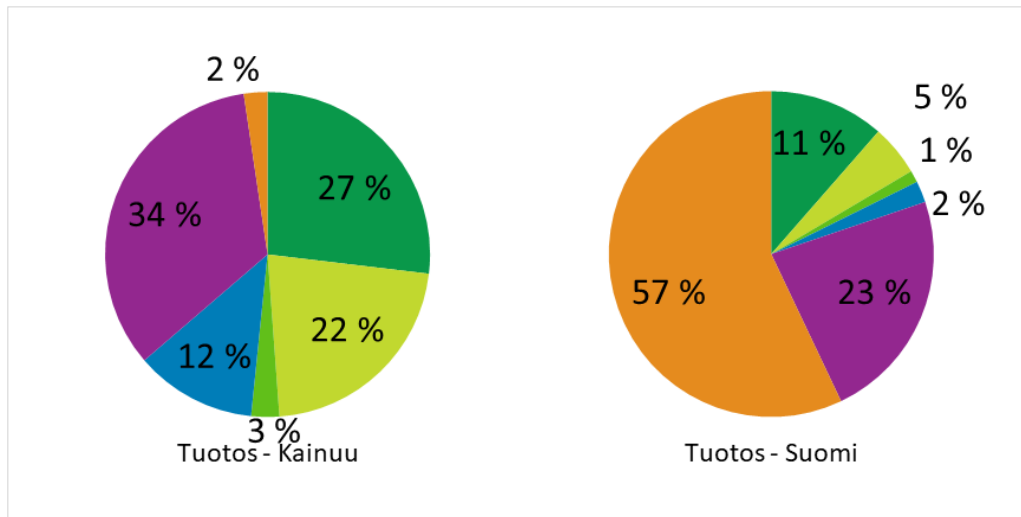

Metsäbiotalouden toimialat Kainuussa

- Metsäbiotalouden toimialoissa vuonna 2018 suurin toimiala tuotoksessa oli puutuoteteollisuus, joka oli kolmanneksi suurin työllisissä ja investoinneissa.
- Puunkorjuu ja keruutuotteet oli suurin toimiala työllisissä ja investoinneissa, toiseksi suurin arvonalisässä ja kolmanneksi suurin tuotoksessa.
- Arvonlisäyksessä suurin toimiala oli metsänhoito.
- Metsänhoito oli toiseksi suurin tuotoksessa, työllisissä ja investoinneissa.
- Koko Suomen jakaumaan suurin ero oli massa- ja paperiteollisuuden marginaalinen osuus sekä puunkorjuun ja keruutuotteiden suuri merkitys.

Metsäbiotalouden toimialojen suhteelliset osuudet Kainuussa ja maakunnissa keskimäärin 2018

■ Metsänhoito ■ Puunkorjuu ja keruutuotteet ■ Metsätalouden palvelut ■ Metsien nettokasvu ■ Puutuotteet ■ Massa ja paperi

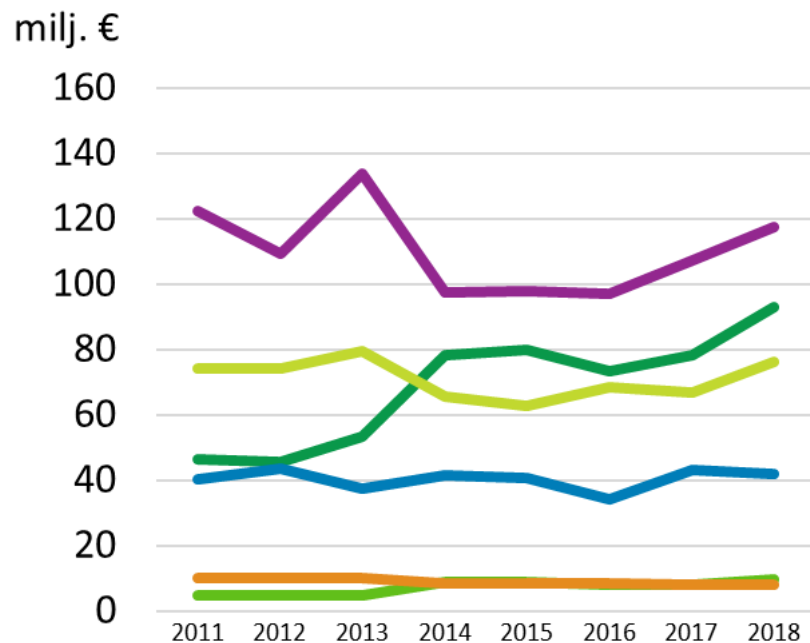
Metsäbiotalouden toimialojen muutokset Kainuussa 2011-2018

- Metsäbiotalouden tuotoksessa suurimmat prosentuaaliset muutokset tapahtuivat metsänhoidossa ja pienissä metsätalouden palveluissa, molempien tuotos kaksinkertaistui. Puunkorjuussa ja keruutuotteissa kasvu oli 3 % ja metsien nettokasvussa 4 %. Kainuussa pienessä massa- ja paperiteollisuudessa tuotos laski -21 % ja puutuotteissa -4 %.
- Metsäbiotalouden arvonnäissä eniten kasvoi pieni metsäbiotalouden palvelut, jonka arvonnäisä viisinkertaistui. Sen arvonnäisä vuonna 2018 oli kyllä vain 1,0 milj. euroa maakunnan 188 milj. eurosta. Metsänhoidossa tuotos kasvoi 121 %, eli sen tuotos yli kaksinkertaistui. Puunkorjuussa ja keruutuotteissa kasvu oli 49 % ja puutuotteissa 31 %. Pienen massa -ja paperiteollisuuden arvonnäisä laski noin neljänneksen.
- Metsäbiotalouden työllisissä suurin muutos tapahtui metsänhoidossa, jossa työllisten määrä kasvoi 75 %, eli 206 työllisestä 360 työlliseen. Metsätalouden palveluissa nousu oli 22 %, muilla toimialoilla työllisten määrä laski. Puutuotteissa lasku oli suurin, eli -34 % ja työllisten määrä laski saman verran kuin metsänhoidossa nousi. Massa- ja paperiteollisuudessa työllisten määrä väheni -18 % ja puunkorjuussa ja keruutuotteissa -9 %.
- Metsäbiotalouden investointien kokonaismäärä Kainuussa vuodesta 2011 vuoteen 2018 kasvoi määrällisesti eniten, eli noin 4 milj. euroa puunkorjuussa ja keruutuotteissa. Sen prosentuaalinen kasvu oli 49 %. Toimialoista suhteellisesti eniten kasvoi pieni metsätalouden palvelut eli 146 %, muilla toimialoilla investointien määrä laski. Metsänhoidossa lasku oli -64 %, puutuotteissa -28 % ja massa- ja paperiteollisuudessa - 8 %.

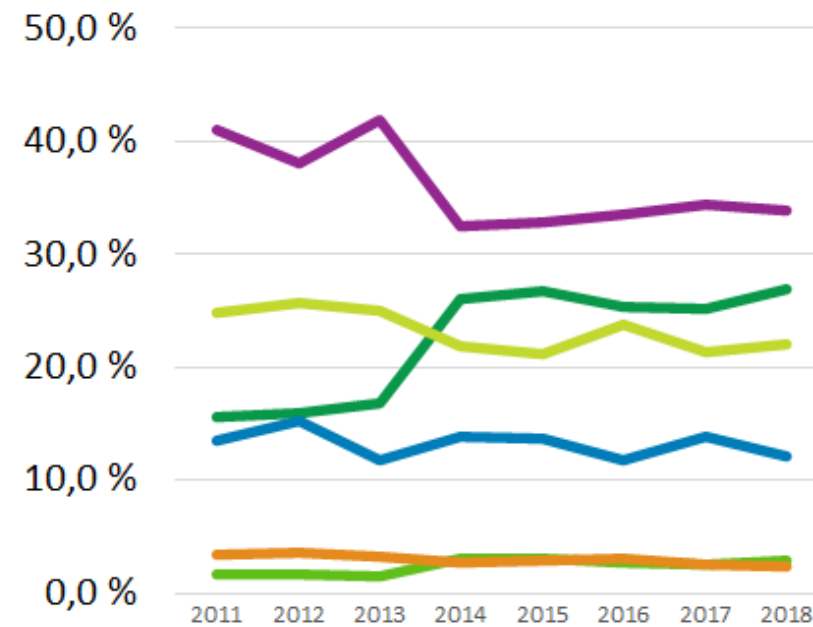
Metsäbiotalouden tuotos toimialoittain Kainuussa 2011-2018

Taloudellinen merkitys ja suhteelliset osuudet

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Metsänhoito	47	46	54	78	80	73	78	93
Puunkorjuu ja keruutuotteet	74	74	80	66	63	69	67	76
Metsätalouden palvelut	5	5	5	9	9	8	8	10
Metsien nettokasvu	40	44	37	42	41	34	43	42
Puutuotteet	123	110	134	97	98	97	107	118
Massa ja paperi	10	10	10	8	9	9	8	8

Lähde: Tilastokeskus

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Metsänhoito	15,6 %	15,9 %	16,8 %	26,0 %	26,7 %	25,2 %	25,1 %	26,9 %
Puunkorjuu ja keruutuotteet	24,8 %	25,7 %	24,9 %	21,9 %	21,1 %	23,7 %	21,4 %	21,9 %
Metsätalouden palvelut	1,6 %	1,6 %	1,5 %	3,0 %	3,0 %	2,8 %	2,6 %	2,8 %
Metsien nettokasvu	13,5 %	15,2 %	11,7 %	13,8 %	13,6 %	11,8 %	13,9 %	12,1 %
Puutuotteet	41,0 %	38,0 %	41,9 %	32,5 %	32,7 %	33,5 %	34,4 %	33,9 %
Massa ja paperi	3,4 %	3,5 %	3,2 %	2,8 %	2,8 %	3,0 %	2,6 %	2,4 %

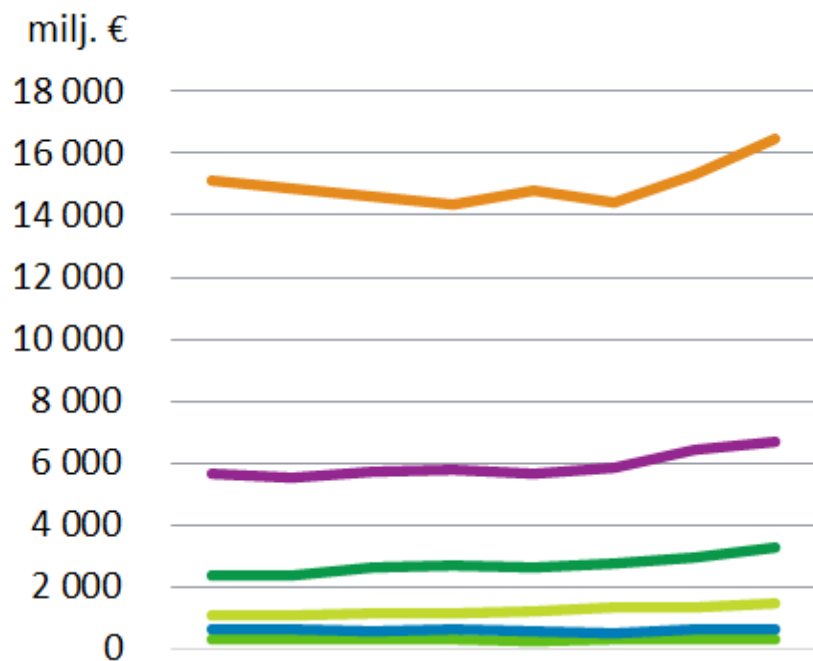
Lähde: Tilastokeskus

■ Metsänhoito ■ Puunkorjuu ja keruutuotteet ■ Metsätalouden palvelut ■ Metsien nettokasvu ■ Puutuotteet ■ Massa ja paperi

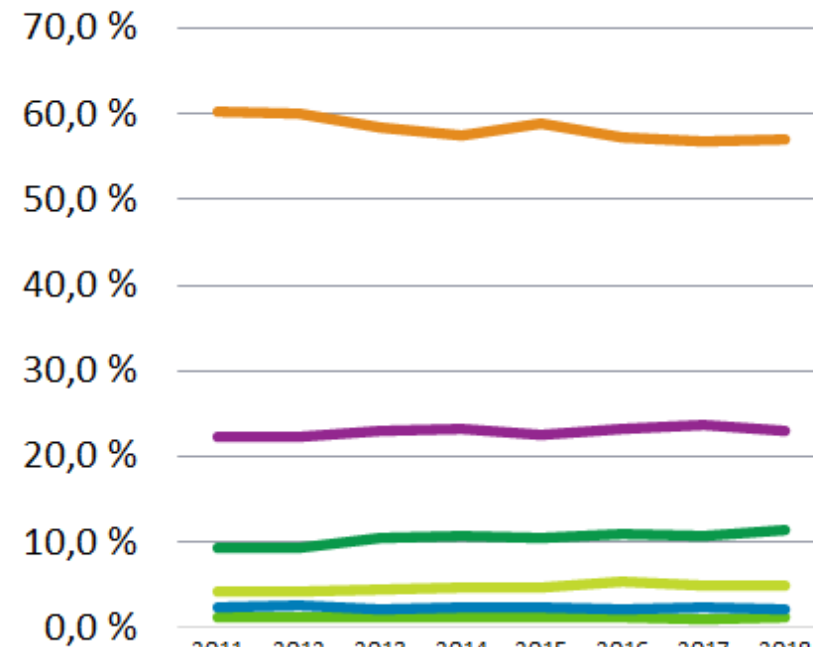
Metsäbiotalouden tuotos toimialoittain Suomessa 2011-2018

Taloudellinen merkitys ja suhteelliset osuudet

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Metsänhoito	2 358	2 344	2 654	2 698	2 630	2 741	2 924	3 305
Puunkorjuu ja keruutuotteet	1 079	1 077	1 146	1 162	1 187	1 343	1 342	1 460
Metsätalouden palvelut	328	307	313	310	294	298	299	340
Metsien nettokasvu	615	668	570	604	590	523	661	615
Puutuotteet	5 637	5 509	5 745	5 778	5 663	5 859	6 412	6 671
Massa ja paperi	15 143	14 897	14 632	14 333	14 793	14 404	15 293	16 470

Lähde: Tilastokeskus

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Metsänhoito	9,4 %	9,5 %	10,6 %	10,8 %	10,5 %	10,9 %	10,9 %	11,5 %
Puunkorjuu ja keruutuotteet	4,3 %	4,3 %	4,6 %	4,7 %	4,7 %	5,3 %	5,0 %	5,1 %
Metsätalouden palvelut	1,3 %	1,2 %	1,2 %	1,2 %	1,2 %	1,2 %	1,1 %	1,2 %
Metsien nettokasvu	2,4 %	2,7 %	2,3 %	2,4 %	2,3 %	2,1 %	2,5 %	2,1 %
Puutuotteet	22,4 %	22,2 %	22,9 %	23,2 %	22,5 %	23,3 %	23,8 %	23,1 %
Massa ja paperi	60,2 %	60,1 %	58,4 %	57,6 %	58,8 %	57,2 %	56,8 %	57,1 %

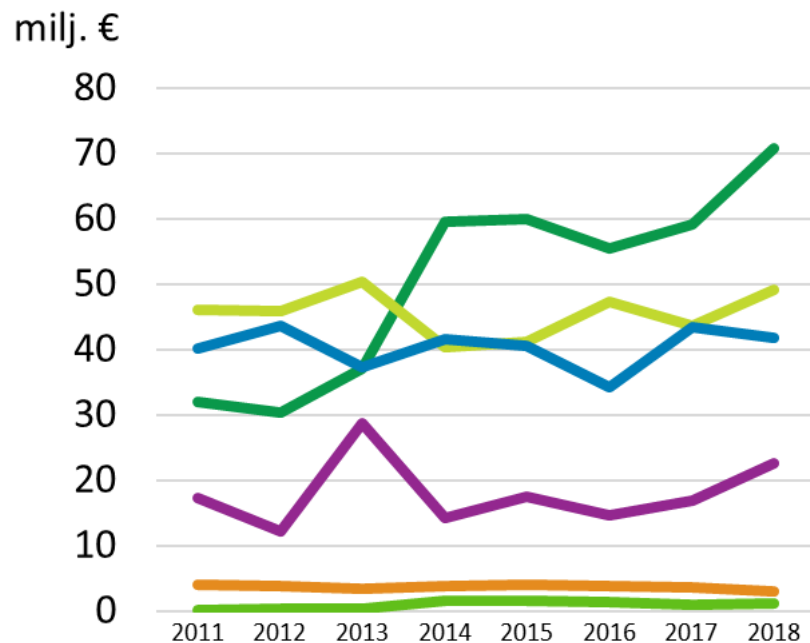
Lähde: Tilastokeskus

■ Metsänhoito ■ Puunkorjuu ja keruutuotteet ■ Metsätalouden palvelut ■ Metsien nettokasvu ■ Puutuotteet ■ Massa ja paperi

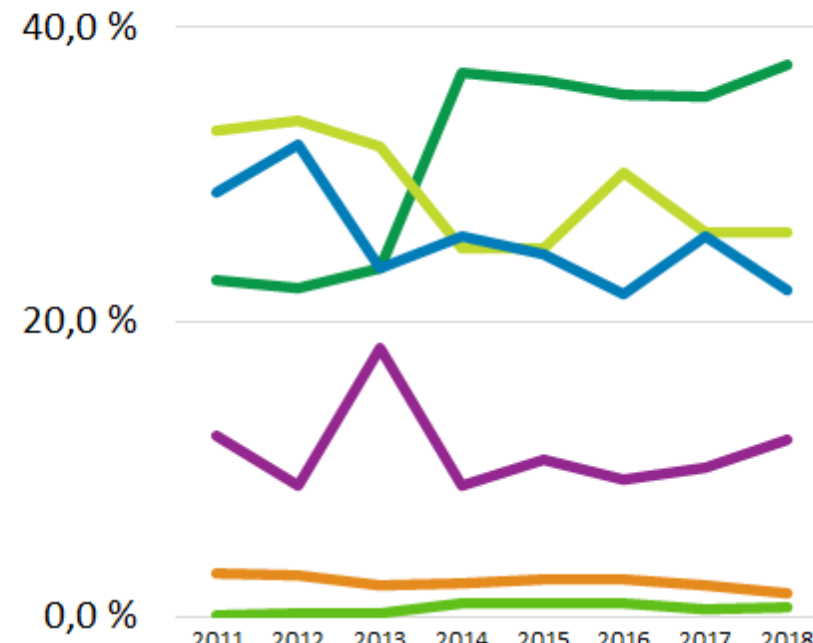
Metsäbiotalouden arvonlisä toimialoittain Kainuussa 2011-2018

Taloudellinen merkitys ja suhteelliset osuudet

Metsänhoito	32	30	37	60	60	56	59	71
Puunkorjuu ja keruutuotteet	46	46	50	40	41	47	44	49
Metsätalouden palvelut	0	0	0	2	2	1	1	1
Metsien nettokasvu	40	44	37	42	41	34	43	42
Puutuotteet	17	12	29	14	18	15	17	23
Massa ja paperi	4	4	3	4	4	4	4	3

Lähde: Tilastokeskus

Metsänhoito	22,9 %	22,3 %	23,6 %	37,0 %	36,4 %	35,4 %	35,3 %	37,5 %
Puunkorjuu ja keruutuotteet	33,0 %	33,6 %	32,0 %	25,1 %	24,9 %	30,1 %	26,1 %	26,0 %
Metsätalouden palvelut	0,1 %	0,3 %	0,2 %	1,0 %	0,9 %	0,9 %	0,6 %	0,6 %
Metsien nettokasvu	28,8 %	32,1 %	23,7 %	25,8 %	24,6 %	21,8 %	25,9 %	22,2 %
Puutuotteet	12,4 %	8,9 %	18,3 %	8,8 %	10,7 %	9,3 %	10,1 %	12,0 %
Massa ja paperi	2,9 %	2,8 %	2,2 %	2,3 %	2,5 %	2,5 %	2,1 %	1,6 %

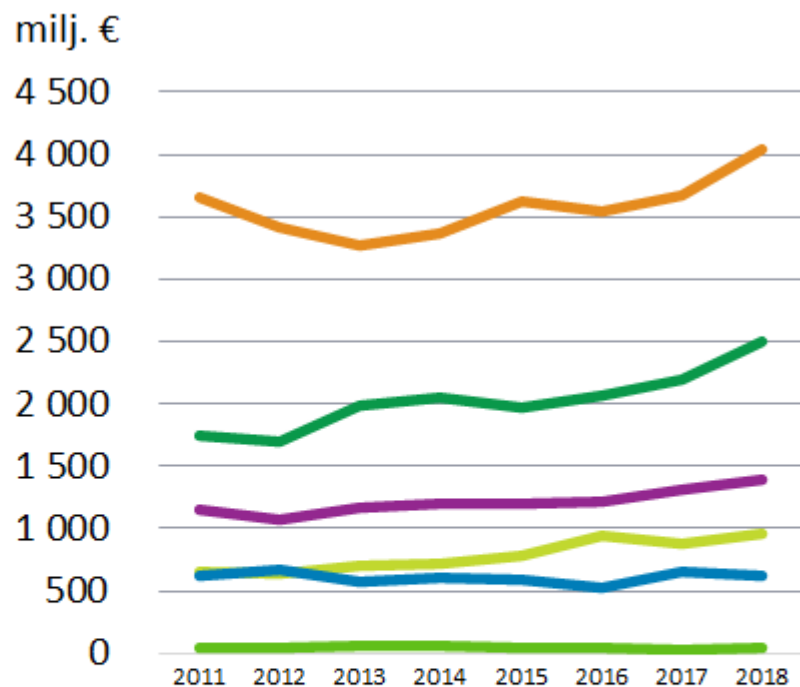
Lähde: Tilastokeskus

■ Metsänhoito ■ Puunkorjuu ja keruutuotteet ■ Metsätalouden palvelut ■ Metsien nettokasvu ■ Puutuotteet ■ Massa ja paperi

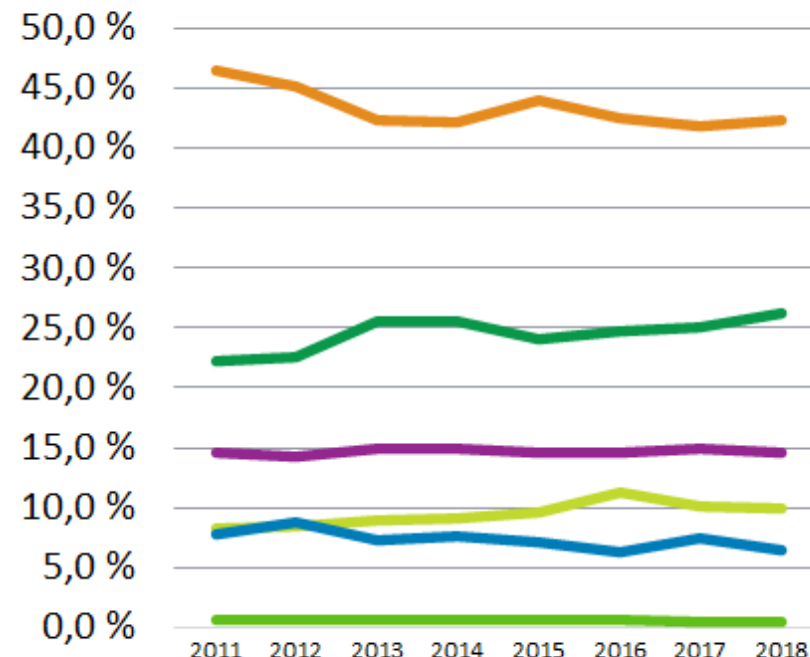
Metsäbiotalouden arvonlisäys toimialoittain Suomessa 2011-2018

Taloudellinen merkitys ja suhteelliset osuudet

Metsänhoito	1 747	1 700	1 984	2 045	1 975	2 071	2 202	2 505
Puunkorjuu ja keruutuotteet	649	640	699	726	788	937	885	952
Metsätalouden palvelut	47	52	53	54	50	51	36	39
Metsien nettokasvu	615	668	570	604	590	523	661	615
Puutuotteet	1 151	1 075	1 162	1 199	1 195	1 221	1 311	1 386
Massa ja paperi	3 658	3 412	3 278	3 375	3 619	3 547	3 668	4 039

Lähde: Tilastokeskus

Metsänhoito	22,2 %	22,5 %	25,6 %	25,6 %	24,0 %	24,8 %	25,1 %	26,3 %
Puunkorjuu ja keruutuotteet	8,2 %	8,5 %	9,0 %	9,1 %	9,6 %	11,2 %	10,1 %	10,0 %
Metsätalouden palvelut	0,6 %	0,7 %	0,7 %	0,7 %	0,6 %	0,6 %	0,4 %	0,4 %
Metsien nettokasvu	7,8 %	8,9 %	7,4 %	7,5 %	7,2 %	6,3 %	7,5 %	6,4 %
Puutuotteet	14,6 %	14,2 %	15,0 %	15,0 %	14,5 %	14,6 %	15,0 %	14,5 %
Massa ja paperi	46,5 %	45,2 %	42,3 %	42,2 %	44,0 %	42,5 %	41,9 %	42,4 %

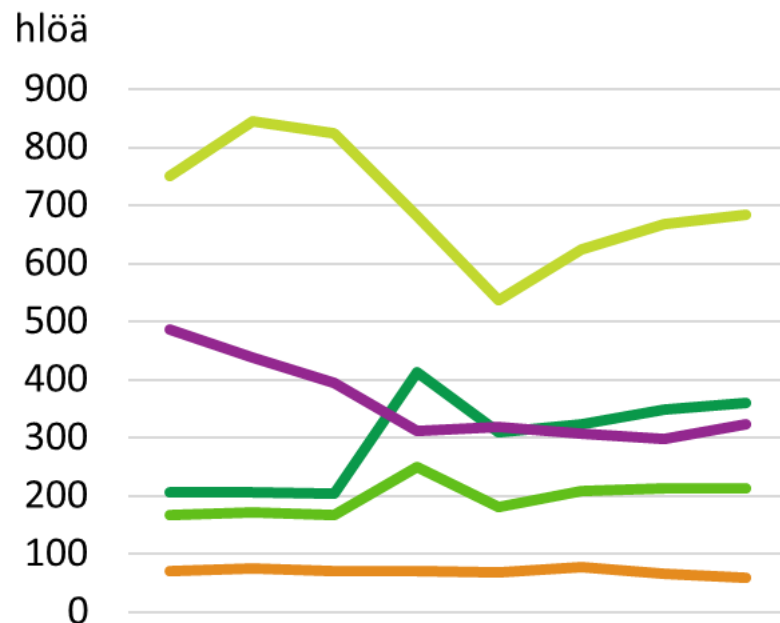
Lähde: Tilastokeskus

■ Metsänhoito ■ Puunkorjuu ja keruutuotteet ■ Metsätalouden palvelut ■ Metsien nettokasvu ■ Puutuotteet ■ Massa ja paperi

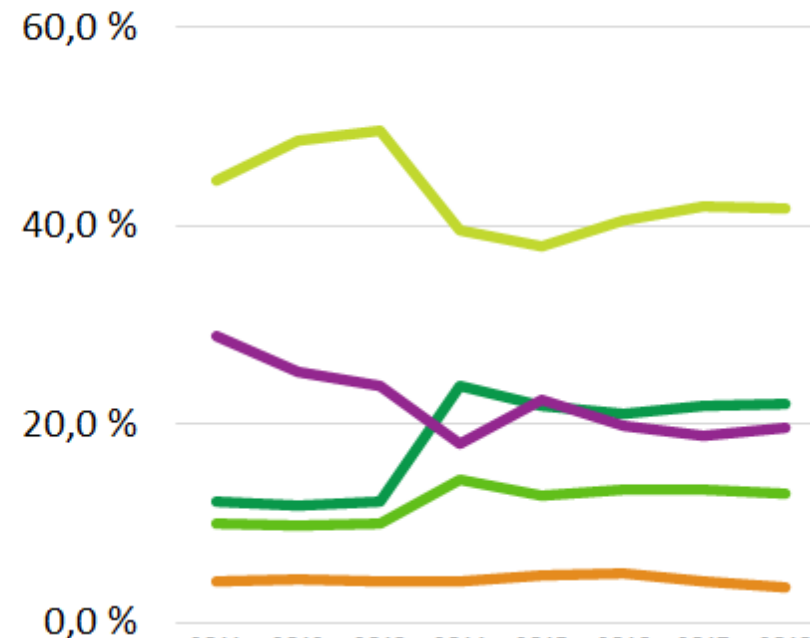
Metsäbiotalouden työlliset toimialoittain Kainuussa 2011-2018

Työllisten määrä ja suhteelliset osuudet

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Metsänhoito	206	207	204	413	309	324	348	360
Puunkorjuu ja keruutuotteet	752	846	825	683	537	624	668	683
Metsätalouden palvelut	167	172	167	251	181	208	212	214
Puutuotteet	487	439	395	312	318	307	299	323
Massa ja paperi	71	76	70	71	68	77	67	58

Lähde: Tilastokeskus

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Metsänhoito	12,3 %	11,9 %	12,3 %	23,9 %	21,9 %	21,0 %	21,8 %	22,0 %
Puunkorjuu ja keruutuotteet	44,7 %	48,6 %	49,7 %	39,5 %	38,0 %	40,5 %	41,9 %	41,7 %
Metsätalouden palvelut	9,9 %	9,9 %	10,1 %	14,5 %	12,8 %	13,5 %	13,3 %	13,0 %
Puutuotteet	29,0 %	25,3 %	23,8 %	18,1 %	22,5 %	19,9 %	18,8 %	19,7 %
Massa ja paperi	4,2 %	4,4 %	4,2 %	4,1 %	4,8 %	5,0 %	4,2 %	3,6 %

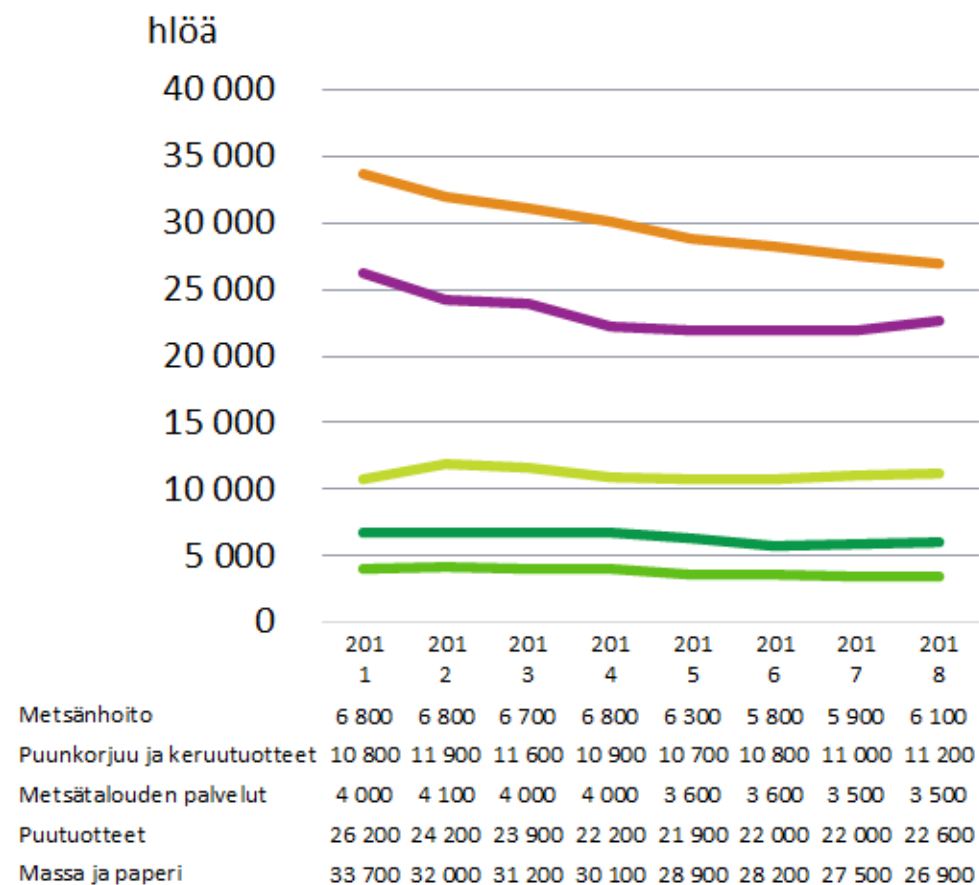
Lähde: Tilastokeskus

■ Metsänhoito ■ Puunkorjuu ja keruutuotteet ■ Metsätalouden palvelut ■ Puutuotteet ■ Massa ja paperi

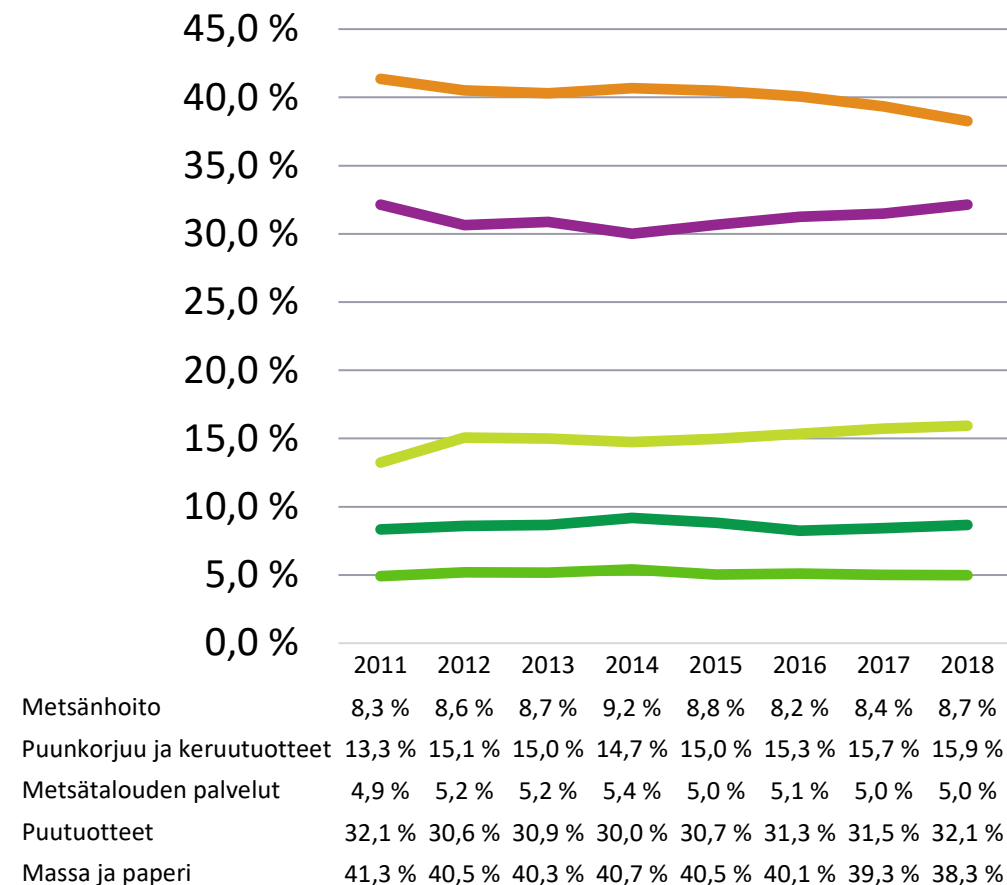

Metsäbiotalouden työlliset toimialoittain Suomessa 2011-2018

Työllisten määrä ja suhteelliset osuudet

Lähde: Tilastokeskus

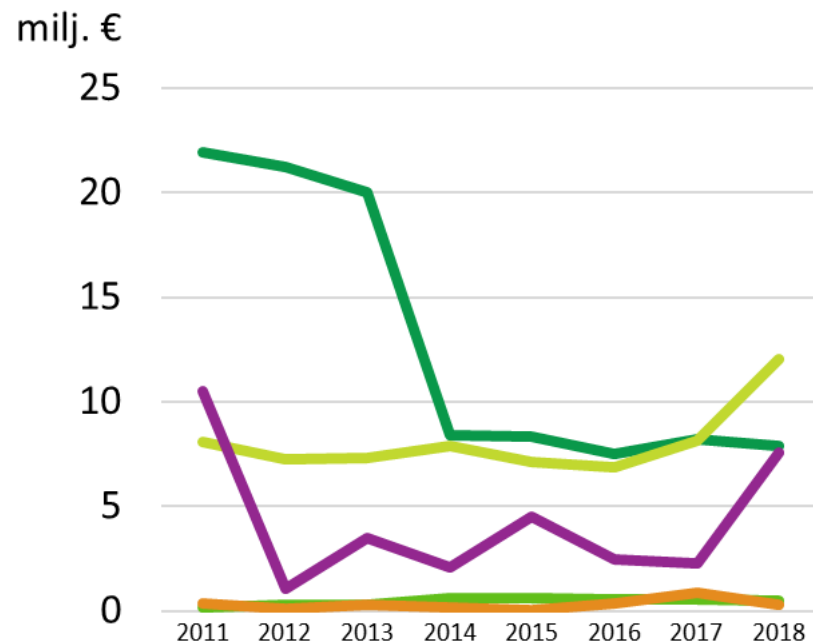
Lähde: Tilastokeskus

■ Metsähoito ■ Puunkorjuu ja keruutuotteet ■ Metsätalouden palvelut ■ Puutuotteet ■ Massa ja paperi

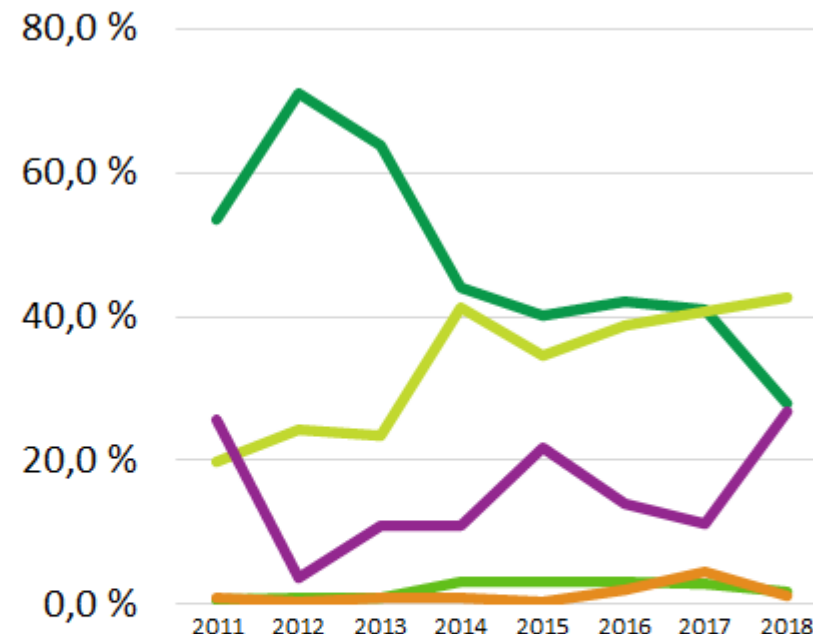
Metsäbiotalouden investoinnit toimialoittain Kainuussa 2011-2018

Taloudellinen merkitys ja suhteelliset osuudet

Metsänhoito	22	21	20	8	8	7	8	8
Puunkorjuu ja keruutuotteet	8	7	7	8	7	7	8	12
Metsätalouden palvelut	0	0	0	1	1	1	1	1
Puutuotteet	10	1	3	2	5	3	2	8
Massa ja paperi	0	0	0	0	0	0	1	0

Lähde: Tilastokeskus

Metsänhoito	53,4 %	70,9 %	63,7 %	43,9 %	40,2 %	42,1 %	40,9 %	27,8 %
Puunkorjuu ja keruutuotteet	19,7 %	24,2 %	23,3 %	41,3 %	34,5 %	38,7 %	40,6 %	42,6 %
Metsätalouden palvelut	0,5 %	0,9 %	0,9 %	3,2 %	3,1 %	3,2 %	2,8 %	1,8 %
Puutuotteet	25,5 %	3,6 %	11,0 %	10,8 %	21,9 %	14,0 %	11,3 %	26,7 %
Massa ja paperi	0,8 %	0,4 %	1,0 %	0,8 %	0,4 %	2,0 %	4,4 %	1,1 %

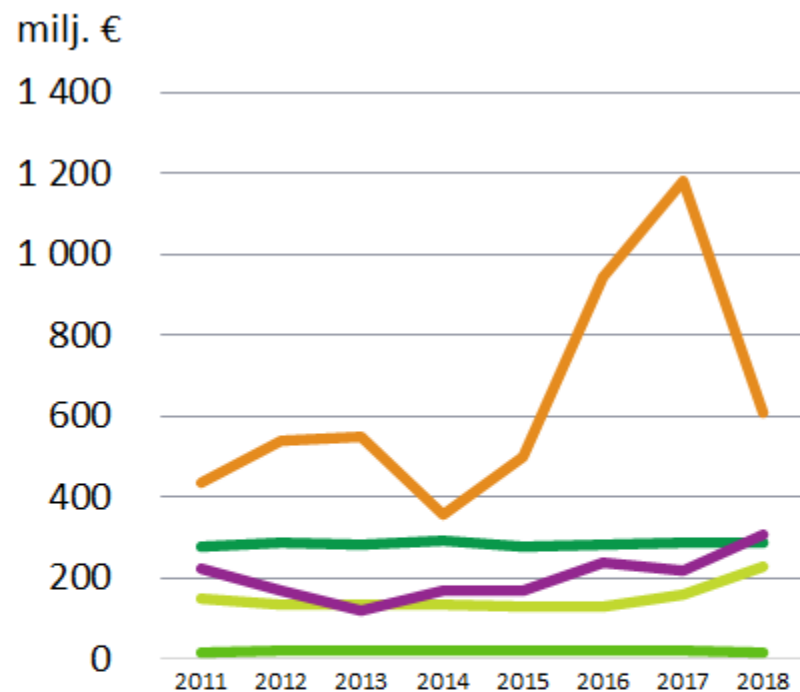
Lähde: Tilastokeskus

■ Metsänhoito ■ Puunkorjuu ja keruutuotteet ■ Metsätalouden palvelut ■ Puutuotteet ■ Massa ja paperi

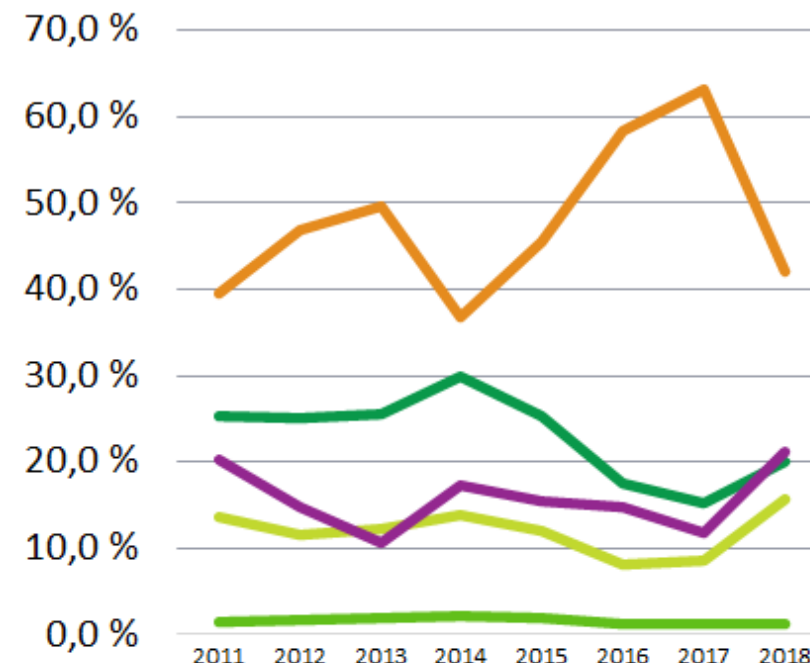
Metsäbiotalouden investoinnit toimialoittain Suomessa 2011-2018

Taloudellinen merkitys ja suhteelliset osuudet

Metsänhoito	280	290	283	293	278	281	286	289
Puunkorjuu ja keruutuotteet	150	134	136	136	131	131	161	227
Metsätalouden palvelut	17	20	21	21	21	21	21	18
Puutuotteet	224	171	119	170	170	239	220	307
Massa ja paperi	438	542	551	360	501	944	1 182	607

Lähde: Tilastokeskus

Metsänhoito	25,2 %	25,1 %	25,5 %	29,9 %	25,3 %	17,4 %	15,3 %	20,0 %
Puunkorjuu ja keruutuotteet	13,5 %	11,6 %	12,3 %	13,9 %	11,9 %	8,1 %	8,6 %	15,7 %
Metsätalouden palvelut	1,5 %	1,7 %	1,9 %	2,1 %	1,9 %	1,3 %	1,1 %	1,2 %
Puutuotteet	20,2 %	14,8 %	10,7 %	17,4 %	15,4 %	14,8 %	11,8 %	21,2 %
Massa ja paperi	39,5 %	46,8 %	49,6 %	36,7 %	45,5 %	58,4 %	63,2 %	41,9 %

Lähde: Tilastokeskus

■ Metsänhoito ■ Puunkorjuu ja keruutuotteet ■ Metsätalouden palvelut ■ Puutuotteet ■ Massa ja paperi

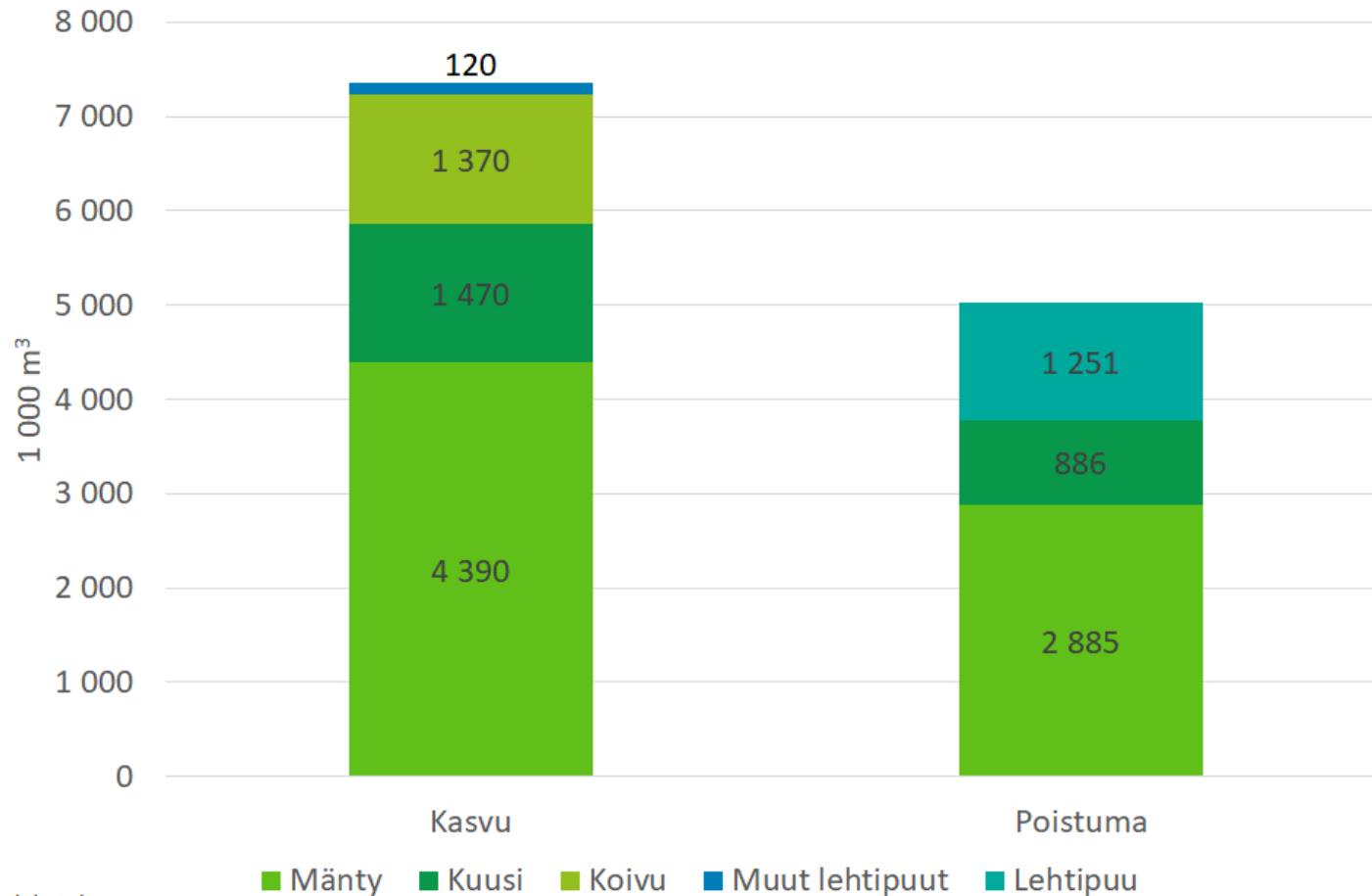
Metsäbiotalous Kainuussa nyt

- Kainuussa puutuotteiden jalostusta on mittavammin kahdelta paikkakunnalta. Pohjois-Suomen suurimmalla puunjalostajalla Pölkky-konsernilla on saha Kajaanissa ja samalla alueella toimii St1:n sahanpurua käyttävä etanolitehdas.
- Kuhmossa on Kuhmo Oy:n saha sekä merkittävää puun jatkojalostusta Woodpolis teollisuusalueelta. Alueella sijaitsee Suomen ensimmäinen CLT-tehdas, Oy CrossLam Ltd, CLT-rakenteisia tilaelementtejä tuottava Elementti Sampo Oy, hirsitalotehdas Oy Timber Frame Ltd, suuri höyläämö Kuhmon AA-Puu Oy, ikkunatehdas Kuhmon Ikkuna Oy, pellettitehdas M-Pelletti Oy sekä kuivikekutteria valmistava Kainuun Lastu Oy.
- Suunnitteilla olevista hankkeista tärkein on KaiCellin sellutehdashanke.

Metsätase ja puuston kokonaiskäyttö 2019

Kainuun metsien kasvu on suurempi kuin poistuma eli metsätase on positiivinen.

Lähde: Luke

Raportin käsitteet

Biotaloudella tarkoitetaan taloutta, joka käyttää uusiutuvia luonnonvaroja ravinnon, energian, tuotteiden ja palvelujen tuottamiseen. Metsäbiotalouden lisäksi biotalouteen kuuluvat maatalous, elintarviketeollisuus, tekstiilit ja vaatteet, luontomatkailu, metsästys, kalastus sekä osa rakentamisesta, lääketeollisuudesta ja uusiutuvan energian tuotannosta.

Metsäbiotaloudella tarkoitetaan sitä osaa biotaloudesta, joka käyttää metsäbiomassaa ja siihen perustuvia teollisia sivuvirtoja. Metsäbiomassaan luetaan kuuluviksi runkopuu, kannot, hakkuutähteet, puun kuori sekä marjat, kävyt ja metsäkasvit. Metsäbiotalouden luvuissa on mukana myös puuston nettokasvun arvo.

Bruttokansantuote (BKT) markkinahintaan on kotimaisten tuotantoyksiköiden tuotantotoiminnan lopputulos.

Tuotos perushintaan koostuu tilinpitojakson aikana tuotetuista tuotteista.

Arvonlisäys (brutto) tarkoittaa tuotantoon osallistuvan yksikön synnyttämää arvoa.

Investoinnit käsittävät aineellisen käyttöomaisuuden hankinnat ja perusparannukset, joista vähennetään käyttöomaisuuden myynnit ja luovutukset.

Työllisyys kattaa kaikki ne henkilöt (sekä palkansaajat että itsenäiset yrittäjät), jotka toimivat tietyllä tuotantotoimialalla. Työllisyys ilmoitetaan työllisten lukumääränä.

Tavaroiden ja palvelujen vienti koostuu tavaroiden ja palvelujen myynneistä kotimaisilta talousyksiköiltä ulkomaisille talousyksiköille.

Puuston kasvu on metsiin vuosittain kasvavan uuden runkopuun määrä.

Puuston poistuma elävästä puustosta hakkuiden ja puiden luontaisen kuoleman kautta poistuvan runkopuun kokonaismäärä.

Yksityiskohtaisemmat käsitteiden kuvaukset löytyvät raportista (liite 1) *Lehtoviita, J., Tenhola, T. 2021 Metsäbiotalouden Arvoketjut maakunnissa - loppuraportti. Tapion raportteja nro 47.*

Tähän esitykseen on koottu Tilastokeskuksen aluetilinpidon tiedoista lasketut tunnusluvut, joiden perusteella voidaan osoittaa metsäbiotalouden merkittävyys kussakin maakunnassa tuotoksen, arvonlisän, investointien ja työllisyyden suhteen. Hankkeen on rahoittanut Suomen Metsäsäätiö.

SUOMEN METSÄSÄÄTIÖ

Kiitos.

TAPIO